

и до днешниятъ день, даже и въ по главните европейски господарства, не съществуватъ подобни пжтища. Отъ старовременните народи само римляните сѫ правиле нѣщо подобно, но и тѣхните пжтища не сѫ имаме онова значение, което имъ са дава отъ сжвременното човѣчество и отъ разумните мравки. Ето що говори Цимерманъ за тие умни и трудолюбиви животинки: „На сухите поляни, въ горите, ние можеме да видиме, че два мравунека, които са намиратъ единъ отъ други на разстояние отъ сто стжки, са сжобщаватъ между себѣ си съ шосеенъ пжть. Гжстите тревени перца сжставляватъ за мравките по-непроницаема преграда, нежели за човѣкътъ бразилските гори. Бъ тая гора отъ тревени перца, мравките катурятъ джрветата, тжтрятъ ги на страна и по очистенния отъ сѣка една растителностъ пжть могатъ да ходатъ по триесетъ животинки парѣдъ. Отдѣлните джрвета или тревени перца, сѫ отрѣзани близо до корѣпътъ и натрупани сѫ на страна; пжрстъта и пѣсакътъ сѫ изкопани и изхврлени така сжшо отважнъ пжть; най-послѣ, подкопано е основанието на ливадите и проходътъ е наложенъ съ лгка замазка отъ гнила и отъ пѣсакъ. Надъ тие пжтища работатъ 30,000 мравека, подъ надзирателството на други, които не работатъ.“ Питане е сега, какъ тие мраве-надзиратели разбиратъ другите и какъ имъ даватъ своите приказания? Разбира са, че това не е вече инстинктъ*).

*.) Думата инстинктъ происхожда отъ латинското сжществително *instinctus*, и происходитъ отъ глаголътъ *instinguere* — да са подбуждава. Подъ тая дума днесъ подразумѣватъ врожденното чувство на животните, което ги накарва да тжрсятъ полезното и да избѣгватъ вредителното.